

1

Klimaforpliktelser og offentlige plandokumenter

...og det fins det en rekke av...

Parisavtalen og Klimaloven:

- Minst 40 % reduksjon i 2030 sammenlikna med 1990 (nedfelt i Klimaloven)
- Forsterka klimamål i februar 2020, denne gang 50-55 % av 1990-nivå i 2030

Granavolden-plattformen:

- Ikke kvotepliktige utslipp skal reduseres med minst 45 % sammenlikna med 2005

Regjeringens handlingsplan for grønn skipsfart (2019):

- «...ambisjon om å halvere klimagassutslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030»

Klimakur 2030 (jan 2020):

- Norges mål for ikke-kvotepliktige utslipp er i dag 40 % reduksjon i 2030 sammenlignet med 2005

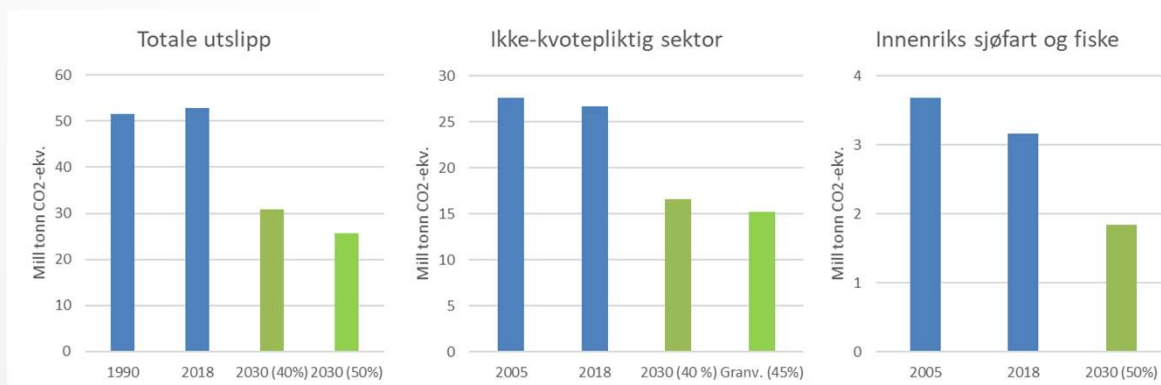
2

27. aug 2020

Referansegruppemøte - ØMKRIR

2

Men hvilke reduksjoner snakker vi om...

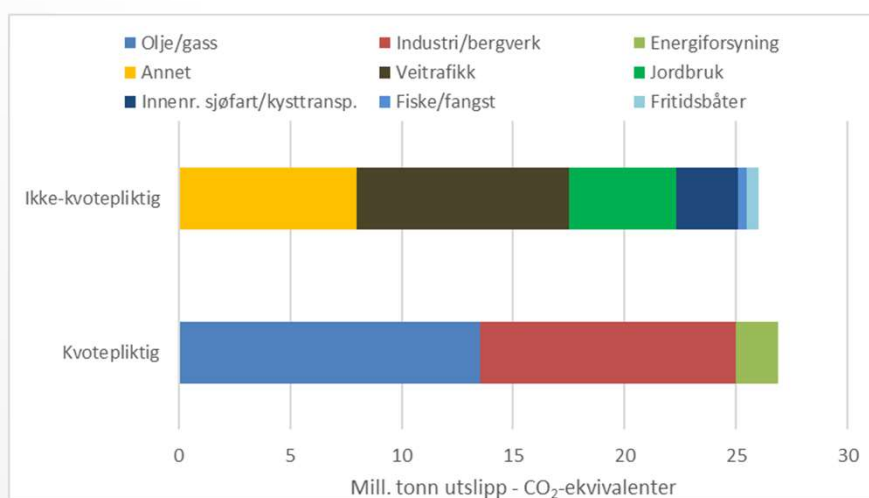

3 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

Nofima

3

Nasjonalbudsjettet 2020 – Meld St nr 1 (2019–2020)

4 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

Nofima

4

Fiskeflåtens andel av totale utslipp

Stor usikkerhet og alt teller ikke med...

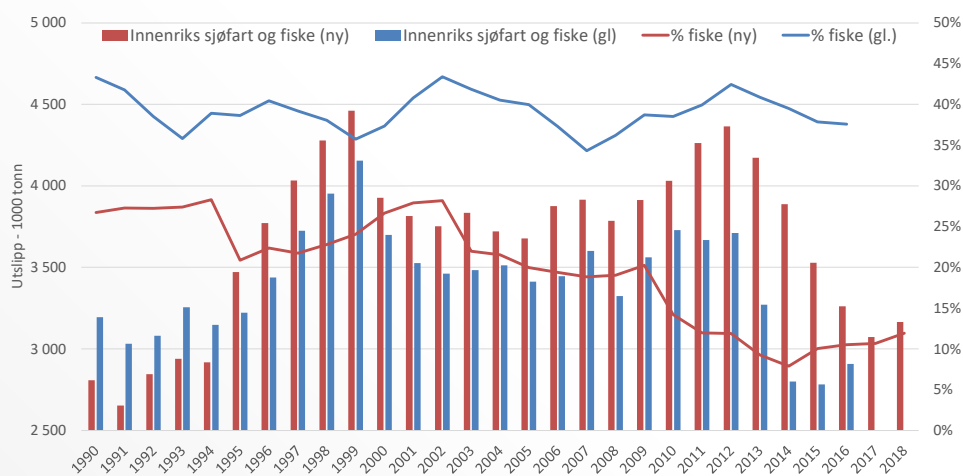
- Totale norske klimagassutslipp 2018: Cirka 53 mill. tonn CO₂-ekvivalenter
  - Ca. 50/50 mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor
  - Største bidragsyttere i ikke-kvotepliktig sektor i 2018 (totalt 26,2 mill tonn)
    - Veitrafikk 9 mill. tonn CO₂-ekv.
    - Landbruk 4,4 mill. tonn
    - Innenriks sjøfart og fiske 3,2 mill. tonn
  - Fiske utgjør 378 ktonn – 12 % av utslippene fra innenriks sjøfart og fiske
0,7 % av totale utslipp
- Revidert energibalanse (SSB) i 2017. Utslipp fra fiske reduseres fra 1,1 mill. tonn i 2016 til 343 000 tonn i 2017. Samtidig øker fritidsbåters utslipp fra 175 til 530' tonn.
  - Store konsekvenser for de estimerte utslippene fra fiske

5 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

5

Ny og gammel energibalanse fra SSB – betydning av fiske

6 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

6

Alternativ kilde – utslipp fra fiskeflåten

Refusjon av mineraloljeavgift – Garantikassen for Fiskere

- Fiskeflåten har fått refundert mineraloljeavgift (CO₂- og grunnavgift) siden 1988
  - Innført på grunn av fiskeflåtens vanskelige økonomiske situasjon
- Betaler avgift ved bunkring og søker om refusjon i ettertid – kr. 2,71 per liter 2019
  - Fartøy som fisker utenfor 250 nm kan bunkre avgiftsfritt ved utførsel
- GfF har oversikt over totale bunkringer – som kan benyttes til å beregne utslipp
- Fra regjeringens handlingsplan for grønn skipsfart (2019):

«Det er grunn til å tro at refusjonstallene gir et godt bilde av drivstofforbruk, ettersom fiskerne har sterke insentiver til å kreve refusjon for drivstoffet de har kjøpt. Tallene fra GFF gir et betydelig høyere klimagassutslipp enn tallene fra SSB med den nye metoden, selv om SSBs tall også inkluderer drivstoff kjøpt i Norge for bruk i fjerne farvann. Det er dermed grunn til å tro at tallene fra SSB er underestimerte. Tallene fra GFF viser at klimagassutslippene fra fiske og fangst i norske nære farvann var rundt 640 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2018.»

7

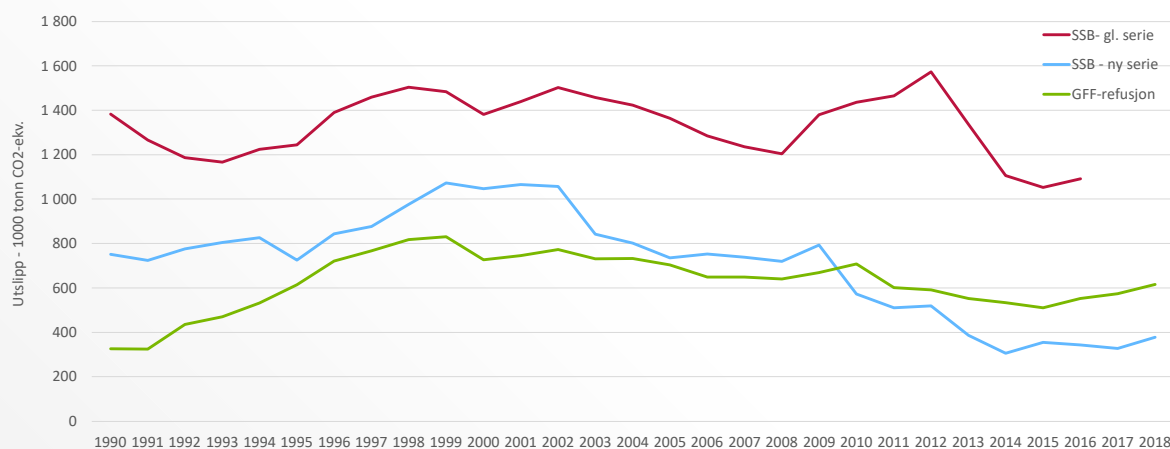
27. aug 2020

Referansegruppemøte - ØMKRIR

7

Utslipp fra fiske – ny og gammel SSB-serie

8

27. aug 2020

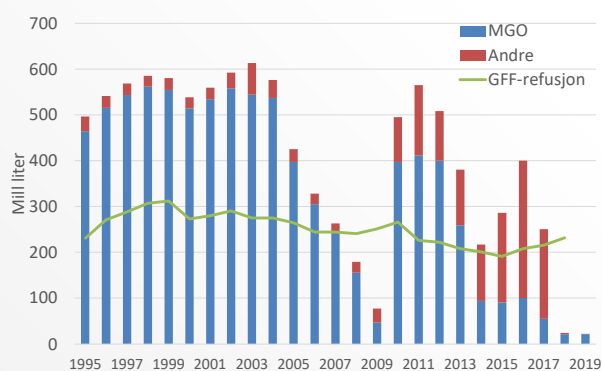
Referansegruppemøte - ØMKRIR

8

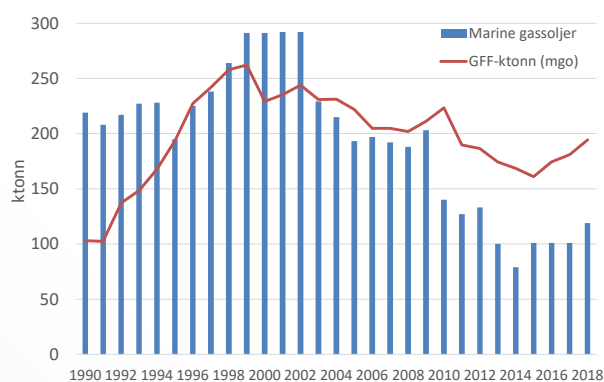
SSBs statistikk – petroleumssalg og energi til fiske

Salg av petroleum produkter til fiske (mill l)

9 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

Energivarebalansen – ktonn MGO

Nofima

9

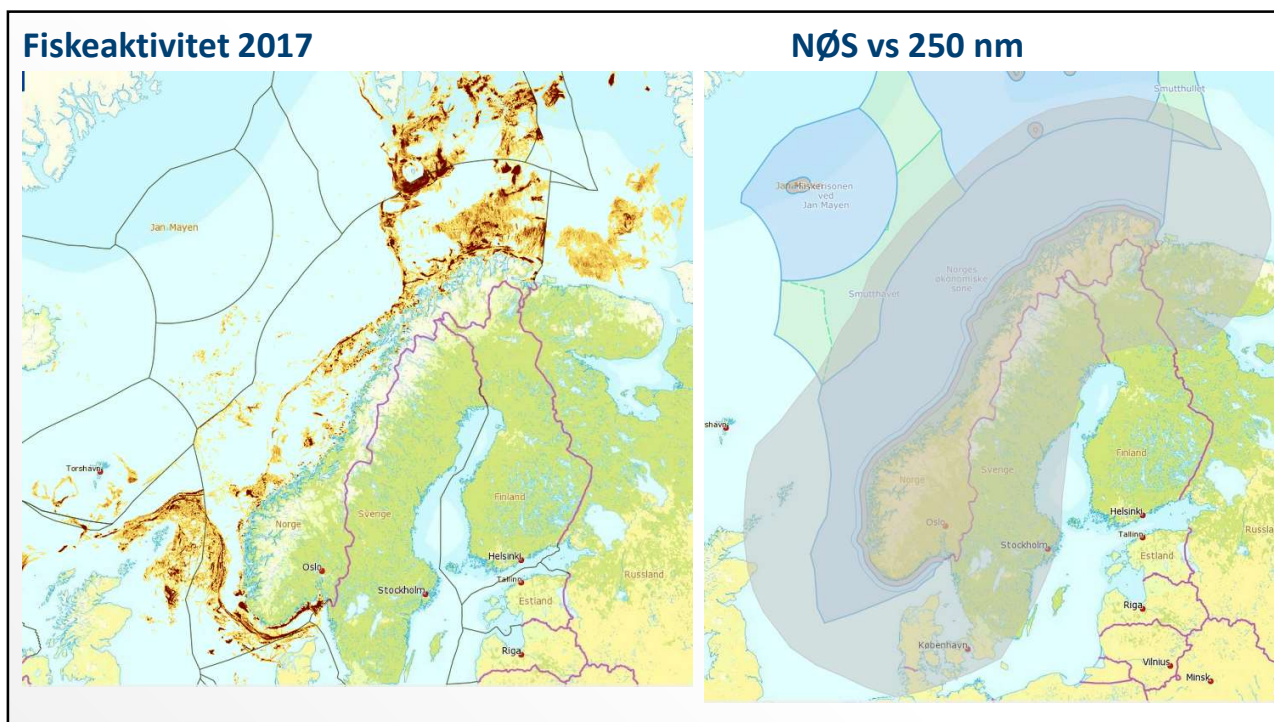
Endringer i refusjonsordningen – 2020

- Stortingsvedtak (des. 2016) – lik CO₂-avgift i Ikke-kvotepliktig sektor fra 2018
  - Fiskeri og landbruk unntatt: Nedsettelse av partssammensatte utvalg
  - «Klimautvalg for fiskeflåten» – ledet av T. Bjørndal – med 9 representanter
- Full CO₂-avgift, men etterskuddskompensasjon 2020: Kr 255 mill.
  - Fordelt etter tre grupper: Kystflåten, havflåten og kystrekestrålere
  - Fordeles til hver gruppe etter drivstofforbruk, og til fartøy, etter deres andel av gruppens førstehåndsverdi
  - Trappes ned over tid – men ingen endelig sluttdato
- Grunnavgiften refunderes etter gammelt mønster (kr 1,68 per liter)
  - GFF vil enda ha opplysninger over samlet forbruk (i «norske» farvann)

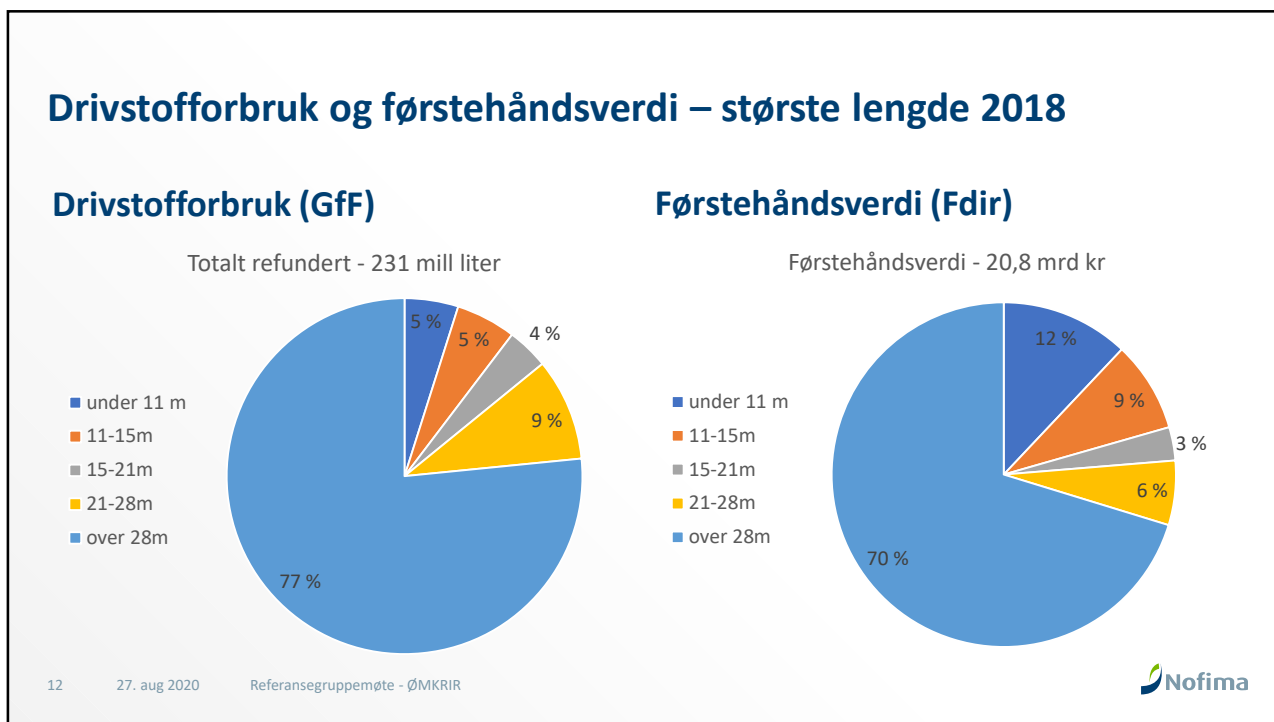
10 27. aug 2020 Referansegruppemøte - ØMKRIR

Nofima

10

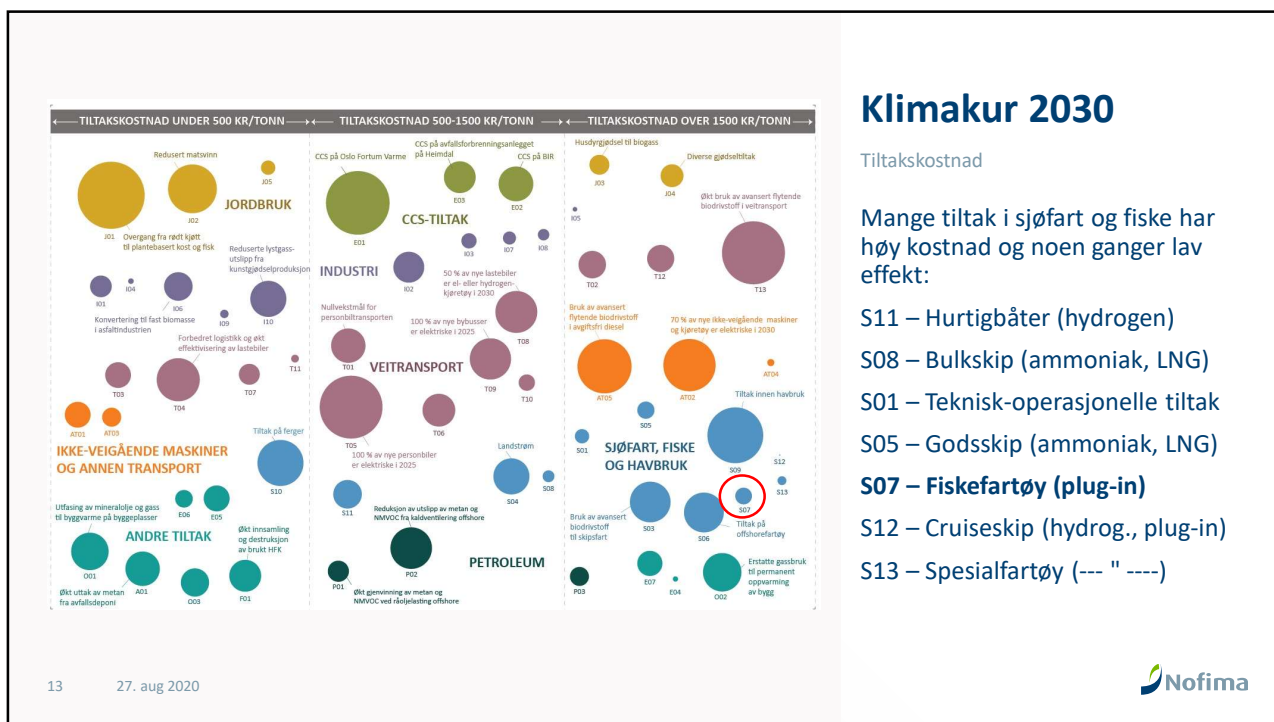

11

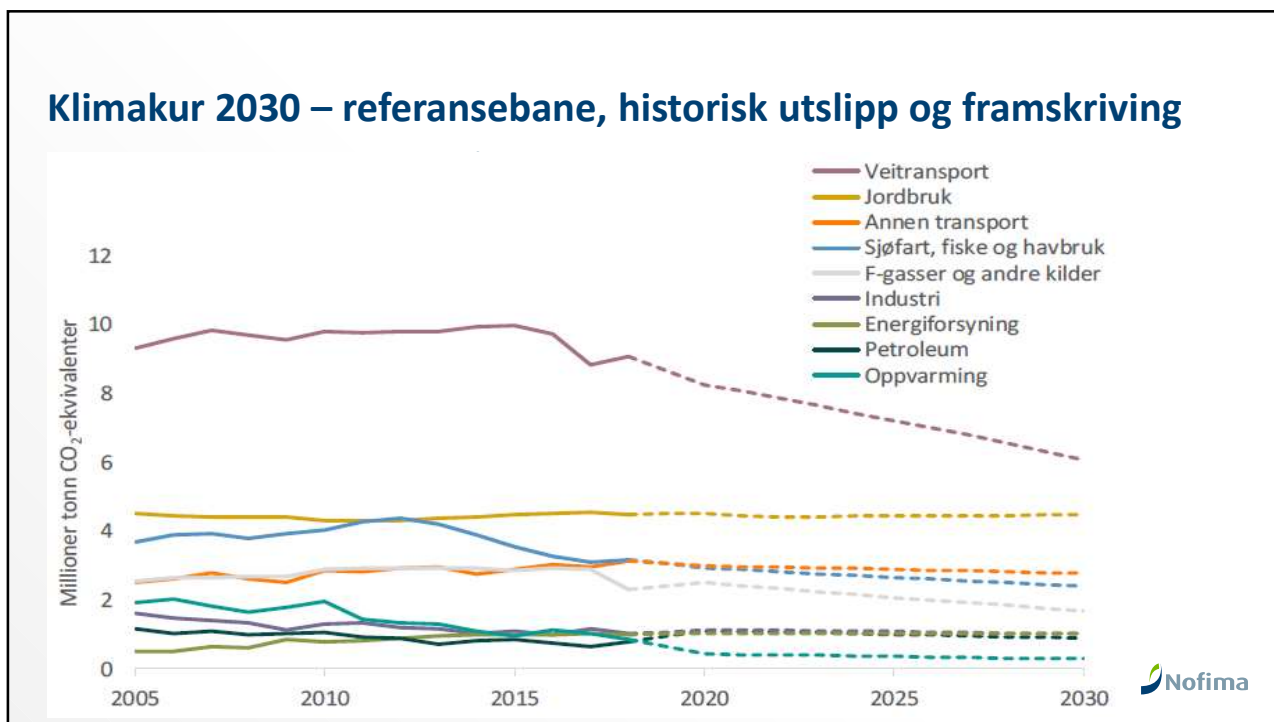

12

13

14

Oppsummert

- «Hårete» målsetninger for norske klimagassutslipp
  - Måloppnåelse for fiskeri vil avhenge av utgangspunktet – på god vei etter SSBs tall
  - Strukturering i flåten har unektelig ført til lavere utslipp, men langt fra 1:1-forhold
- Fiskeri, og fiskeprodukter, har relativt lave utslipp (så lenge man unngår flytransport)
  - Svært dyre tiltak å gjøre flåten mer miljøvennlig i en desentralisert struktur
- Det må gå an å finne pålitelige tall for flåtens utslipp...
- I hvor stor grad bidrar den nye kompensasjonsordningen til måloppnåelse?
  - Både klimapolitiske og fiskeripolitiske

15

27. aug 2020

Referansegruppemøte - ØMKRIR

15

16

Regjeringens handlingsplan for grønn skipsfart (2019)

«Fiskeflåten har i dag tilgang til en ordning, der deler av CO₂-avgiften på drivstoff kjøpt til fiske og fangst i nære farvann blir refundert. Gjennom Garantikassen for Fiskere (GFF) har man tilgang på tall for antall liter det er søkt refusjon for, og en kan derfor beregne drivstofforbruk og utslipp fra disse tallene. Det er grunn til å tro at refusjonstallene gir et godt bilde av drivstofforbruk, ettersom fiskerne har sterke insentiver til å kreve refusjon for drivstoffet de har kjøpt. Tallene fra GFF gir et betydelig høyere klimagassutslipp enn tallene fra SSB med den nye metoden, selv om SSBs tall også inkluderer drivstoff kjøpt i Norge for bruk i fjerne farvann. Det er dermed grunn til å tro at tallene fra SSB er underestimerte. Tallene fra GFF viser at klimagassutslippene fra fiske og fangst i norske nære farvann var rundt 640 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2018.»

DNV-GLs estimat over (innenriks) fiskeflåtes klimautslipp

Regjeringens handlingsplan for grønn skipsfart

- Basert på AIS-trafikkdata fra norske fiskefartøy i norske farvann i 2017
  - Påbud om AIS på alle fiskefartøy over 15m (500 i 2017) – men mange flere har
  - 826 fartøy inngår i DNV-GLs utvalg i 2017
- Til sammen estimeres utslippene fra disse 827 fartøyene i norske farvann til å være på 877 000 tonn CO₂-ekvivalenter (mot SSBs estimat på 339 000 tonn)
  - I tillegg kommer utslippene fra utelatte små fiskefartøy – anslått til å utgjøre 20 % av totale utslipp fra fiskeflåten – 240 000 tonn.
- Utslippene fra fiskeflåten i 2018 (med 980 fartøy med AIS) er 932 000 tonn CO₂-ekvivalenter, 150 % mer enn SSBs estimat (på 378 kt)